

Procedura uzyskania uprawnień budowlanych

stan prawny na maj 2021 r.

Zgodnie z ustawą o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa, prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przysługuje wyłącznie osobom posiadającym odpowiednie uprawnienia i wpisanym na listę członków właściwej dla miejsca stałego zamieszkania izby samorządu zawodowego.

Członkowie izby podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Zawód inżyniera budownictwa jest
zawodem zaufania publicznego
i poddany jest reglamentacji prawnej.

Prawo wykonywania zawodu inżyniera,
sankcjonowane nadaniem decyzji
o uprawnieniach budowlanych, precyzyjnie wyznacza
zasady jego wykonywania, określa relacje wobec
społeczeństwa i środowiska.

Inżynier budownictwa – uczestnik procesu
budowlanego, pełni funkcję społeczną, odpowiada za
bezpieczeństwo twórców
i użytkowników dzieła inżynierskiego.

Ustawa Prawo budowlane
oraz ustawa o samorządach zawodowych,
nadawanie uprawnień budowlanych powierzyły
Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa,
(<http://piib.org.pl>)
a tym samym postępowanie toczy się przed:
Właściwą Komisją Kwalifikacyjną
Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa .

Podstawa prawna nadawania uprawnień:

- ▶ ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane
- ▶ rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie
- ▶ Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa

PRAWO BUDOWLANE

ROZDZIAŁ 2. SAMODZIELNE FUNKCJE TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE. Art.12

Za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno–organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:

- ▶ projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno–budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;
- ▶ kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;
- ▶ kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- ▶ wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- ▶ sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

PRAWO BUDOWLANE

ROZDZIAŁ 2. SAMODZIELNE FUNKCJE TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE. Art.12 cd.

Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone **decyzją, zwaną "uprawnieniami budowlanymi"**, wydaną przez organ samorządu zawodowego.

Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

PRAWO BUDOWLANE

ROZDZIAŁ 2. SAMODZIELNE FUNKCJE TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE. Art.12 cd.

Właściwa izba samorządu zawodowego prowadzi postępowanie kwalifikacyjne składające się z dwóch etapów:

- **kwalifikowania wykształcenia i praktyki zawodowej** jako odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności uprawnień budowlanych, zwanego dalej "kwalifikowaniem";
- **egzaminu** ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

Egzamin składa się przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez organ samorządu zawodowego albo inny upoważniony organ.

Egzamin składa się z części pisemnej, przeprowadzanej w formie testu, oraz z części ustnej.

Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

PRAWO BUDOWLANE

ROZDZIAŁ 2. SAMODZIELNE FUNKCJE TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE. Art.12 cd.

Egzamin jest przeprowadzany co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego.

W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- ▶ projektowania w danej specjalności;
- ▶ kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- ▶ projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

PRAWO BUDOWLANE

ROZDZIAŁ 2. SAMODZIELNE FUNKCJE TECHNICZNE W BUDOWNICTWIE. Art.14 cd.

Uprawnienia budowlane są udzielane w specjalnościach:

- 1) Architektonicznej (obecnie nadawane tylko przez Izbę Architektów);
- 2) **konstrukcyjno–budowlanej;**
- 3) **inżynieryjnej:**
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,
 - c) kolejowej,
 - d) hydrotechnicznej,
 - e) wyburzeniowej;
- 4) **instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:**
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Warunki uzyskania uprawnień:

- ▶ posiadanie odpowiedniego wykształcenia
- ▶ odbycie wymaganej praktyki zawodowej
- ▶ pomyślne zdanie egzaminu.

Wykształcenie – podstawowy wymóg uzyskania uprawnień

- ▶ Wykształcenie jest podstawowym warunkiem weryfikowanym przez okręgowe komisje kwalifikacyjne.
- ▶ Brak właściwego wykształcenia kończy procedurę w sprawie nadania uprawnień budowlanych bez możliwości uzyskania uprawnień.

Wykształcenie, specjalność i zakres uprawnień

Specjalność i zakres uprawnień są ściśle skorelowane z poziomem wykształcenia uzyskanego przez kandydata.

Właściwość wykształcenia ustalana jest na podstawie:

- ▶ rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie
- ▶ indywidualnej kwalifikacji wykształcenia – w ściśle określonych przypadkach.

- ▶ Praktyka zawodowa, o której mowa w art. 14 ust. 4 ustawy prawo budowlane, odbywana jest po uzyskaniu dyplomu ukończenia wyższej uczelni lub po uzyskaniu tytułu zawodowego technika lub mistrza albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika oraz jest potwierdzona przez osobę wpisaną na listę członków izby, posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane.
- ▶ Zakres praktyki zawodowej powinien być zgodny z zakresem specjalności uprawnień budowlanych, o które ubiega się wnioskodawca.
- ▶ Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, potwierdzoną przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane i wpisaną na listę członków izby.

Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się również:

- 1) wykonywanie czynności inspekcyjno–kontrolnych w organach nadzoru budowlanego;
- 2) pracę w organach administracji rządowej albo jednostek samorządu terytorialnego, realizujących zadania **zarządcy drogi publicznej**, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień architektonicznych oraz techniczno–organizacyjnych;
- 3) pracę u **zarządcy infrastruktury kolejowej** lub w podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury kolejowej we właściwym stanie technicznym działającym na zlecenie zarządcy infrastruktury kolejowej, polegającą na wykonywaniu czynności na terenie budowy lub czynności inspekcyjno–kontrolnych i obejmującą konieczność fachowej oceny zjawisk, stanu technicznego budowli i urządzeń budowlanych lub samodzielnego rozwiązywania zagadnień architektonicznych oraz techniczno–organizacyjnych.

Dwa lata pracy przy wykonywaniu w/w czynnościach, uznaje się za rok praktyki zawodowej na budowie.

Praktyka zawodowa, o której mowa w ust. 4 niniejszego rozporządzenia , wymaga potwierdzenia przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane i wpisaną na listę członków izby. Dokumentem potwierdzającym odbycie:

1. praktyki, o której mowa w art. 14 ust. 4–4b ustawy, jest **oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej**, którego wzór określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
2. praktyki zawodowej przy projektowaniu lub budowie obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest **zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego**, z wyszczególnieniem okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki, z zakresu danej specjalności.

Do wniosku o nadanie uprawnień budowlanych należy dołączyć:

- 1) odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych albo dokumentu potwierdzającego posiadanie tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika;
- 2) suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 3) dokumenty: **oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej lub zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego lub dokumentem wydanym przez kierownika jednostki, w której odbywała się praktyka zawodowa za granicą, potwierdzonym przez osobę, pod kierunkiem której była odbywana praktyka,**
- 4) w przypadku ukończenia studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zaświadczenie z uczelni potwierdzające, że ukończone studia były prowadzone w oparciu o umowę zawartą z izbą;
- 5) prace projektowe wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej.

SPOSÓB POTWIERDZANIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ:

od dnia 25-09-2014r.

Obowiązujące przepisy nie przewidują już wydawania książek praktyk zawodowych, natomiast formą potwierdzania odbycia praktyki zawodowej jest

„oświadczenie potwierdzające
odbycie praktyki zawodowej”

(którego wzór stanowi załącznik do w/w rozporządzenia).

Rozporządzenie zawiera również drugi istotny załącznik:

„zbiorcze zestawienie odbytej praktyki zawodowej”
(będące załącznikiem do „oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej”).

WZÓR

OŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE ODBYCIE PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Ja, niżej podpisany(-na),

.....
(imię/imiona i nazwisko)

zamieszkały(-ła)

.....
(adres do korespondencji)

legitymujący(-ca) się dowodem osobistym

.....
(seria i numer)

lub innym dokumentem potwierdzającym
tożsamość*

(rodzaj i numer dokumentu)

pełniący(-ca) samodzielną funkcję techniczną projektanta/kierownika budowy/kierownika
robót*

.....
.....
.....
(nazwa obiektu budowlanego/rodzaj robót budowlanych)

rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie
przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w
budownictwie
ZAŁĄCZNIK Nr 1 - cd

WZÓR cd.

oświadczam, że:

1) Pan/Pani ubiegający(-ca) się o uprawnienia budowlane
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(specjalność i zakres uprawnień budowlanych, o które dana osoba się
ubiega/rodzaj specjalizacji)

legitymujący(-ca) się dowodem osobistym nr

.....
(seria i numer)

lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość*

.....,
(rodzaj i numer dokumentu)

uczestniczył(a) w pracach projektowych lub pełnił(a) funkcję techniczną na budowie
zgodnie ze zbiorczym zestawieniem odbytej praktyki zawodowej stanowiącym załącznik do
niniejszego oświadczenia;

2) posiadam uprawnienia budowlane

.....
(specjalność i zakres posiadanych uprawnień budowlanych/rodzaj specjalizacji)

nr z dnia wydane przez

rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie
przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w
budownictwie
ZAŁĄCZNIK Nr 1 - cd

WZÓR cd.

2) posiadam uprawnienia budowlane

.....
(specjalność i zakres posiadanych uprawnień budowlanych/rodzaj specjalizacji)

nr z dnia wydane przez

3) jestem członkiem Okręgowej
Izby (nazwa właściwej okręgowej izby)

Architektów/Inżynierów Budownictwa w o numerze ewidencyjnym
..... i posiadam wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności
cywilnej.

Jednocześnie oświadczam, że niniejsza praktyka była odbywana pod moim patronatem, zgodnie z
art. 14 ust. 4b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z
późn. zm.): tak/nie*

Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie w niniejszym oświadczeniu nieprawdy, zgodnie z
art. 233 Kodeksu karnego, potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość danych
zamieszczonych powyżej.

.....
(miejscowość, data i podpis składającego oświadczenie)

Załączniki:

- 1) zbiorcze zestawienie odbytej praktyki zawodowej;
- 2) decyzja w sprawie nadania uprawnień budowlanych do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie;
- 3) zaświadczenie o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.

* Niepotrzebne skreślić.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE ODBYTEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ

- przy sporządzaniu projektów/na budowie

- Wzór tabeli:

Lp.	Nazwa zadania/obiektu wraz z określeniem rodzaju, przeznaczenia, konstrukcji danego obiektu, powierzchni całkowitej oraz innych charakterystycznych parametrów technicznych bądź użytkowych danego obiektu, odpowiednich do wnioskowanej specjalności uprawnień budowlanych, adres inwestycji i nazwa inwestora. Imię i nazwisko projektanta lub kierownika budowy/kierownika robót. Numer decyzji o pozwoleniu na budowę	Czas praktyki od-do (dd/mm/rrrr)	Łączna ilość tygodni odbytej praktyki zawodowej	Forma odbywania praktyki (np. etat, część etatu, umowa: zlecenie, o dzieło, inna). Pełniona funkcja techniczna (przy projektowaniu lub na budowie) odbywanego praktykę (charakter wykonywanych czynności)	Imię i nazwisko osoby kierującej praktyką (pieczęć z numerem uprawnień budowlanych). Funkcja osoby kierującej praktyką pełniona na obiekcie (projektant/kierownik budowy/kierownik robót). Podpis
1					
2					

Kwalifikowania i weryfikacji wykształcenia za odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności oraz zakresu uprawnień budowlanych izba dokonuje przez stwierdzenie zgodności ukończonego kierunku studiów z kierunkiem studiów odpowiednim lub pokrewnym dla specjalności uprawnień budowlanych określonym w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia, na podstawie dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu albo wypisu z przebiegu studiów potwierdzonego przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni.

Zakres merytoryczny egzaminu testowego:

Egzamin dotyczy sprawdzenia wiedzy z zakresu:

- ▶ ustawy Prawo budowlane
- ▶ ustaw odpowiadających zakresowi specjalności uprawnień budowlanych, o które kandydat się ubiega
- ▶ aktów wykonawczych wydanych na ich podstawie
- ▶ warunków bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlanych
- ▶ postępowania administracyjnego.

Wskazówka praktyczna:

- ▶ **Szczegółowy program egzaminów na uprawnienia budowlane**
- ▶ **Wykaz przepisów i obowiązujący zakres ich znajomości na uprawnienia budowlane**
 - ▶ **przykładowe pytania KKK**
 - ▶ **Przykładowe wyjaśnienia dotyczące zakresu uprawnień budowlanych**

można pobrać na stronie:

<https://www.piib.org.pl/krajowa-komisja-kwalifikacyjna>

**Biuro
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
(Uprawnienia budowlane)**

**Czynne w godzinach:
poniedziałek; wtorek, środa, piątek
w godz. 9.00 – 15.00
czwartek w godz. 11.00 – 18.00.**

Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie:

<http://slk.piib.org.pl/index.php/uprawnienia-budowlane>